

**ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗΣ
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ
ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ**

ΕΣΥΔ ΚΟ-ΔΙΑΚΡΙΒ

Έκδοση: 01

Αναθεώρηση: 00

Ημερομηνία αρχικής έκδοσης: 28-11-2007

Ημερομηνία αναθεώρησης:

Υπεύθυνος Σύνταξης: Ο Υπεύθυνος Διαχείρισης της Ποιότητας

Υπεύθυνος Έγκρισης: Ο Πρόεδρος του Ε.ΣΥ.Δ.

Ο Υπεύθυνος Διαχείρισης Ποιότητας

Ο Πρόεδρος του Ε.ΣΥ.Δ.

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε.

Ένας Φορέας Ελέγχου δύναται να υλοποιεί διακρίβωση του μετρητικού του εξοπλισμού με έναν από του παρακάτω τρόπους:

A. Με εσωτερική διακρίβωση (in house), οπότε ισχύουν τα παρακάτω:

1. Οι Φορείς ελέγχου που εκτελούν εσωτερικές διακριβώσεις του μετρητικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούν, πρέπει να ικανοποιούν τις παρακάτω απαιτήσεις όπως προκύπτουν από τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 και του οδηγού IAF/ILAC-A4:2004 για την εκτέλεση των διακριβώσεων αυτών:
  - α) να διαθέτουν και εφαρμόζουν τυποποιημένες διαδικασίες για τη διακρίβωση ή/και τον έλεγχο του εξοπλισμού,
  - β) να διαθέτουν διαδικασία υπολογισμού της αβεβαιότητας συνεκτιμώντας όλες τις επιμέρους συνιστώσες,
  - γ) να διαθέτουν προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο για τη διενέργεια των εσωτερικών διακριβώσεων.
  - δ) να εξασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα σε εθνικά πρότυπα, χρησιμοποιώντας πρότυπα αναφοράς μετρήσεων, για τα οποία ο Φορέας ελέγχου έχει στη διάθεσή του πιστοποιητικά διακρίβωσης ή ισοδύναμα τεκμήρια, από κατάλληλο φορέα.
2. Ο Φορέας ελέγχου πρέπει να γνωστοποιεί στο Ε.ΣΥ.Δ. μέσω του εντύπου της αίτησης διαπίστευσης ή σχετικής επιστολής τη διενέργεια εσωτερικών διακριβώσεων του εξοπλισμού του σε συγκεκριμένα μεγέθη.
3. Ο Φορέας ελέγχου πρέπει να θέτει στη διάθεση του Ε.ΣΥ.Δ. τις διαδικασίες εσωτερικής διακρίβωσης του εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για τον υπολογισμό της αβεβαιότητας.
4. Η αξιολόγηση της επάρκειας ενός Φορέα ελέγχου για τη διενέργεια εσωτερικών διακριβώσεων πρέπει να πραγματοποιείται οπωσδήποτε στο πλαίσιο της αρχικής αξιολόγησής του για χορήγηση διαπίστευσης.
5. Κατά την αρχική αξιολόγηση ενός Φορέα ελέγχου, στην Ομάδα Αξιολόγησης θα συμμετέχει και Αξιολογητής Φορέων, εκπαιδευμένος στις απαιτήσεις του ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ή Αξιολογητής διακριβώσεων του Ε.ΣΥ.Δ. ως εμπειρογνώμονας.
6. Στην περίπτωση που ο Φορέας ελέγχου δεν έχει εγκαίρως δηλώσει στο Ε.ΣΥ.Δ. τη διενέργεια εσωτερικών διακριβώσεων, με αποτέλεσμα η ορισμένη Ομάδα Αξιολόγησης να μην διαθέτει την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια, τότε πρέπει να ενημερώνεται η Υπηρεσία από τον Επικεφαλής Αξιολογητή και να πραγματοποιείται συμπληρωματική αξιολόγηση από κατάλληλο Αξιολογητή.
7. Τυχόν αλλαγές στις διαδικασίες διακρίβωσης πρέπει να κοινοποιούνται στο Ε.ΣΥ.Δ., το οποίο, κατά την κρίση της αρμόδιας Ειδικής Τεχνικής Επιτροπής, μπορεί να αξιολογεί αυτές επιτόπου, στο πλαίσιο της επόμενης επιτήρησης του Φορέα.
8. Η αξιολόγηση της διενέργειας εσωτερικών διακριβώσεων, στο πλαίσιο των επιτηρήσεων και της επαναξιολόγησης, θα πραγματοποιείται από τους Αξιολογητές του Ε.ΣΥ.Δ. για το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020, εφόσον έχει προηγηθεί κατάλληλη εκπαίδευσή τους στις απαιτήσεις του ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ή από Αξιολογητή διακριβώσεων του Ε.ΣΥ.Δ., ως εμπειρογνώμονα.
9. Αναφορικά με τους ήδη διαπιστευμένους Φορείς ελέγχου, οι οποίοι διενεργούν εσωτερικές διακριβώσεις, πρέπει στο πλαίσιο της επόμενης επιτήρησής τους, να πραγματοποιηθεί από Αξιολογητή Φορέων, εκπαιδευμένο στις απαιτήσεις του ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 ή Αξιολογητή διακριβώσεων, επιτόπου αξιολόγηση της ικανότητας και επάρκειάς τους να διενεργούν εσωτερικές διακριβώσεις.

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε.

Β. Με εξωτερική διακρίβωση, οπότε,

Χρησιμοποιούνται εξωτερικοί συνεργάτες-προμηθευτές παροχής υπηρεσιών διακρίβωσης. Διακρίνονται οι εξής δύο περιπτώσεις:

1. Ο εν λόγω προμηθευτής έχει διαπιστευθεί κατά ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 στο συγκεκριμένο πεδίο που ζητείται υπηρεσία διακρίβωσης εξοπλισμού.

Η Διαπίστευση αποτελεί ικανή συνθήκη για την συνεργασία του προμηθευτή υπηρεσιών διακρίβωσης με τον φορέα ελέγχου και εξασφαλίζει την ποιότητα των υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν στα αρχεία του φορέα, αντίγραφα του πεδίου διαπίστευσης του προμηθευτή.

2. Ο εν λόγω προμηθευτής δεν έχει διαπιστευθεί κατά ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 στο συγκεκριμένο πεδίο που ζητείται υπηρεσία διακρίβωσης εξοπλισμού.

Στις περιπτώσεις, όπου αναπτύσσονται συνεργασίες Φορέα ελέγχου με προμηθευτές, που αναλαμβάνουν να διακριβώσουν εξοπλισμό του Φορέα, τότε το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 (ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 παρ.9.11α) απαιτεί να γίνεται αξιολόγηση και μετέπειτα παρακολούθηση της επάρκειας του παραπάνω προμηθευτή από ικανό προσωπικό του Φορέα (ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 παρ.8.1). Πρέπει, επίσης, να τηρούνται οι απαιτήσεις όπως προκύπτουν από τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 και του οδηγού IAF/ILAC-A4:2004, όπως ειδικότερα αναφέρονται παρακάτω:

1. Ο Φορέας,

α) να εξετάζει αν ο προμηθευτής του διαθέτει και εφαρμόζει τυποποιημένες διαδικασίες για τη διακρίβωση ή/και τον έλεγχο του εξοπλισμού,

β) να εξετάζει αν ο προμηθευτής του διαθέτει διαδικασία υπολογισμού της αβεβαιότητας συνεκτιμώντας όλες τις επιμέρους συνιστώσες,

γ) να εξετάζει αν ο προμηθευτής του διαθέτει προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο για τη διενέργεια των διακριβώσεων,

δ) να εξετάζει αν ο προμηθευτής του εξασφαλίζει ιχνηλασιμότητα σε εθνικά και διεθνή πρότυπα.

2. Κατά την αρχική αξιολόγηση ενός Φορέα ελέγχου, στην Ομάδα Αξιολόγησης θα συμμετέχει και Αξιολογητής Φορέων, εκπαιδευμένος στις απαιτήσεις του ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ή Αξιολογητής διακριβώσεων του Ε.ΣΥ.Δ. ως εμπειρογνώμονας.

3. Στο πλαίσιο των επιτηρήσεων και της επαναξιολόγησης Φορέων ελέγχου θα είναι αντικείμενο αξιολόγησης για τους Αξιολογητές του Ε.ΣΥ.Δ., εφόσον έχει προηγηθεί κατάλληλη εκπαίδευσή τους στις απαιτήσεις του ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ή για Αξιολογητή διακριβώσεων του Ε.ΣΥ.Δ. (εμπειρογνώμονας), η αξιολόγηση του προμηθευτή υπηρεσιών διακρίβωσης από τον φορέα.

4. Αναφορικά με τους ήδη διαπιστευμένους Φορείς ελέγχου, θα πραγματοποιείται αξιολόγηση της ικανότητας και επάρκειάς του φορέα να αξιολογεί τον προμηθευτή του, από Αξιολογητή Φορέων εκπαιδευμένο στις απαιτήσεις του ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025 ή Αξιολογητή διακριβώσεων, στο πλαίσιο της επόμενης επιτήρησής τους. Σκοπός είναι να αξιολογούνται τα σχετικά ευρήματα και εφόσον κριθεί απαραίτητο να παρακολουθείται επιτόπου η αξιολόγηση που διενεργεί ο Φορέας στον προμηθευτή του.

Εν κατακλείδι απαιτείται από τους Φορείς ελέγχου, όταν χρειάζεται να κάνουν εσωτερική διακρίβωση του μετρητικού τους εξοπλισμού να πληρούν τις απαιτήσεις

Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης Α.Ε.

όπως προκύπτουν από τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 και του οδηγού IAF/ILAC-A4:2004, ενώ όταν κάνουν εξωτερική διακρίβωση του μετρητικού τους εξοπλισμού, να συνάπτουν συνεργασίες με προμηθευτές παροχής υπηρεσιών διακρίβωσης, που είναι διαπιστευμένοι στο πεδίο ενδιαφέροντος, κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ή εναλλακτικά να ορίζουν τεχνικά ικανά άτομα που θα αξιολογούν, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προκύπτουν από τα πρότυπα ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17025, ΕΛΟΤ EN ISO/IEC 17020 και του οδηγού IAF/ILAC-A4:2004, τον προμηθευτή. Σχετικά αρχεία πρέπει τηρούνται ως ανωτέρω και θα αξιολογούνται από την ομάδα αξιολόγησης του Ε.ΣΥ.Δ., η οποία θα περιλαμβάνει και αξιολογητή ή εμπειρογνώμονα με γνώσεις επί του αντικείμενου των διακριβώσεων, κατά τις τακτικές ή έκτακτες αξιολογήσεις του Ε.ΣΥ.Δ.